

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ,
ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ДРУГА ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ,
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА
КУЛЬТУРНІ ВИМІРИ

21 травня 2021р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 8
від 31. 05. 2021 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Добровольська Г. Д. – студент 3-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гладка В. В. – студентка 2-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

УДК 321(477)(063)

С 91

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку: політико-правові, соціально-економічні та культурні виміри : матеріали другої Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 21 травня 2021 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2021. 145 с.

УДК 321(477)(063)

Чернега Світлана

студентка 2 курсу спеціальності «Право»

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет

імені К. Д. Ушинського»

м. Одеса, Україна.

ЧИННИКИ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

Актуальною проблемою, що стоять сьогодні перед Україною, є стрімке зростання рівня злочинності, що продовжує існувати та набувати неабиякого поширення. Невід'ємною складовою загальної злочинності є злочинність неповнолітніх. Рівень злочинності неповнолітніх взаємозалежний з рівнем рецидивної злочинності результати досліджень підтверджують цей факт, адже більше половини професійних злочинців свій перший злочин вчинили у віці 14-16 років, трохи менше у віці 17-18 років. Статистика сьогодення свідчить про те, що злочинність неповнолітніх знижується, наприклад в 2005 році кількість злочинів скоєних неповнолітніми становила 26470, в 2015 році – 7171 злочин, а в 2017 році – 6408 злочинів. задля подальшого зниження цих показників необхідно визначити які саме чинники впливають на скоєння злочинів особами у віці від 14 до 18 років.

Важливо зауважити те, що з віком мотивація вчинення злочинів неповнолітніми стає більш схожою з мотивацією дорослих злочинців, що призводить до вчинення більш істотних злочинів. Крадіжки, грабежі, розбої, вбивства і зґвалтування відбуваються вже не в силу інфантильності, а в силу глибокої кримінальної зараженості неповнолітніх злочинців. В науковій літературі існують такі чинники, які поділяться на три групи: 1) соціальні (зумовлені структурою суспільства і культурою низький суспільно-економічний статус родин неповнолітніх; поширення культури насильства, що активно насаджується суспільством; вживання підлітками алкоголю і наркотиків; негативний вплив на них однолітків; тяжка психологічна атмосфера в сім'ї та інші [9]); 2) психологічні (вказують на вплив міжособистісних взаємовідносин і особливості характеру певної людини); 3) біологічні (спричинені впливом органічних і фізичних

особливостей організму людини відставання у розвитку, що може привести до нейрофізіологічного розладу і, як правило, до протиправної поведінки; генетична спадковість, хромосомні порушення; негативні фактори внутрішньоутробного розвитку плода: паління, уживання майбутньою матір'ю алкоголю, медичних препаратів). Підлітковий вік відрізняється підвищеною чутливістю до зовнішніх та внутрішніх чинників, це також вплив засобів масової інформації, оскільки в цей час радикально змінюється соціальний статус індивіда. Особи у підлітковому віці більш піддатливі впливу середовища. Чинниками, які обумовлюють злочини неповнолітніх, традиційно вважаються: негативний вплив у сім'ї; недоліки у шкільному вихованні; незайнятість суспільно корисною працею; негативний вплив мікросередовища; вади у діяльності правоохоронних органів щодо профілактики злочинів неповнолітніх та інші [1]. Причини вчинення злочинів неповнолітніми особами визначає об'єктивні фактори особистого життя (життєві негаразди, невдачі, що негативно впливають на психологію дитини, вплив моральних та етичних переконань, деякі особисті якості характеру, психіки та відхилення від нормального фізіологічного розвитку тощо).

Враховуючи думку провідних вітчизняних і зарубіжних психологів (Р.С. Немов, Е. Еріксон, І.С. Кон, Р. Бернс та інші), слід мати на увазі наявність особливих процесів у психології підлітка. У цей період формується система цінностей, яка стає фундаментом взаємодії особи з оточуючим світом. За нормальних умов розвитку людина в 14-16 р. уже здатна усвідомлювати свої дії і керувати ними, оцінювати їх суспільну значущість і корисність, передбачати можливі наслідки своїх учинків. Типовий перебіг процесів формування свідомості дає підстави вважати особу осудною, тобто такою, що здатна усвідомлювати свої дії і керувати ними під час учинення злочину (ст. 19 КК України).

Близько 40% неповнолітніх злочинців походять з неповних сімей, 5% – взагалі не знали батьків. Крім того, кількість сімей, що розпадаються, постійно зростає. це призводить до того, що діти почувають себе у своїй сім'ї непотрібними, чужими, починають шукати контактів поза родиною і, на противагу їй,

перекладає негативний досвід і накопичену озлобленість на оточуючих [8]. Також неповнолітні переймають звички та модель своєї майбутньої поведінки від батьків у побутових ситуаціях, в яких вони перебувають. за часту в цих сім'ях батьки можуть зловживати алкоголем, наркотиками, займатися проституцією. В таких родинх відсутні будь-які моральні цінності та культурні устої. Психічні розлади дітей багато в чому є результатом і спадщиною відповідної поведінки та життя їхніх батьків – алкоголіків, наркоманів.

Отже, на мою думку задля запобігання злочинності необхідно на- лагоджувати навчальний процес молоді. так, як ЗМі має вагомий вплив на поведінку неповнолітніх, то за їх допомоги можна проводити пропаганду здорового способу життя, поваги загально- людських цінностей, а також підвищення рівня правової культури. Переорієнтація ЗМі, і в першу чергу телебачення, повинна бути направлена на пропагування кращих зразків національно- культурного і мистецького здобутку, а не з акцентування на продукції, що містить елементи агресії та насильства, як це є зараз.

Література

1. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2018 / № 3(5)
Залялова І. М., Політова А. С.
2. Бочелюк В. Й. Юридична психологія. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 336 с.
3. Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Юридична психологія: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Х.: Право, 2008. — 240 с.